Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Central), judecător Vitalie Stratan

Dosarul nr. 2ri-438/24
(2-19118141-02-2ri-08082024)

D E C I Z I E

23 ianuarie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecători Ala Malîi și Roman Pascari

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de Vîrlan Vasile,
în cauza de insolvabilitate intentată față de „OLTRANSGRUP" S.R.L.,
împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 12 iulie 2024, prin care s-a admis parțial cererea administratorului autorizat Guțu Sergiu cu privire la trecerea remunerației și a cheltuielilor procesului în obligația organelor de conducere ale debitorului „OLTRANSGRUP" S.R.L.,

a c o n s t a t a t:

Poziția instanței de fond:

1. În procedura Judecătoriei Chișinău (sediul Central) se află spre examinare cauza de insolvabilitate intentată față de „OLTRANSGRUP" S.R.L.
2. La 3 aprilie 2023, administratorul autorizat Guțu Sergiu a depus în adresa instanței de insolvabilitate cerere cu privire la aprobarea și încasarea din contul membrului organelor de conducere a debitorului „OLTRANSGRUP" Societate cu Răspundere Limitată (în procedură simplificată a falimentului), în persoana administratorului statutar – Vîrlan Vasile, a remunerației pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu și lichidator al debitorului, precum și cheltuielilor aferente.
3. În motivarea cererii a menționat că, pentru perioada de activitate în calitate de administrator provizoriu: 23 ianuarie 2020 – 10 martie 2020 (34 de zile), onorariul fix constituie suma de 17971,38 lei, calculat după formula: 2775 lei x 4 = 11100 lei; 11100 lei / 21 zile = 528,57 lei per zi; 528,57 lei x 34 zile = 17 971,38 lei.
4. A evidențiat că, pentru perioada de activitate în calitate de lichidator: 11 martie 2019 – 30 noiembrie 2022, onorariul fix constituie suma de 592307,27 lei, potrivit calculului desfășurat în cerere.
5. A susținut suplimentar că de către lichidator au fost avansate următoarele cheltuieli: cheltuieli de birou (chiria, imprimanta, xerox, etc) în sumă de 2927,99 lei și publicarea hotărârii de intentare a procesului de insolvabilitate în Monitorul Oficial al RM în sumă de 1984 lei, iar în total în sumă de 4 911,99 lei.
6. A precizat că la 15 iulie 2020 și 29 martie 2022, de către Vîrlan Vasile au fost avansate cheltuieli pentru procesul de insolvabilitate în sumă de 20000 lei. Corespunzător, a prezentat un calcul: 615 190,64 lei – 20 000 lei = 595190,64 lei.

7. Prin urmare, având în vedere faptul că debitorul nu dispune de bunuri care ar acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate, în conformitate cu art. 25 alin. (6), art. 70 alin. (1) și (13), art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, a solicitat aprobarea și încasarea din contul membrului organelor de conducere a debitorului ,,OLTRANSGRUP" Societate cu Răspundere Limitată (în procedură simplificată a falimentului), în persoana administratorului statutar – Vasile Vîrlan, a remunerației pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu și lichidator al debitorului, precum și cheltuielilor aferente, în sumă totală de 595190,64 lei.
8. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 12 iulie 2024, s-a admis parțial cererea depusă de administratorul autorizat Sergiu Guțu cu privire la aprobarea și încasarea din contul membrului organelor de conducere a debitorului ,,OLTRANSGRUP" Societate cu Răspundere Limitată (în procedură simplificată a falimentului), în persoana administratorului statutar – Vasile Vîrlan, a remunerației pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu și lichidator al debitorului, precum și cheltuielilor aferente și s-a aprobat remunerația administratorului autorizat Sergiu Guțu pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu al debitorului în sumă de 11100 lei, pentru exercitarea atribuțiilor de lichidator al debitorului în sumă de 16650 lei și cheltuielile aferente în sumă de 1984 lei, s-a încasat din contul lui Vasile Vîrlan în beneficiul administratorului autorizat Sergiu Guțu suma de 11100 (unsprezece mii una sută) lei cu titlu de remunerație pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu al debitorului, suma de 16650 (șaisprezece mii șase sute cincizeci) lei cu titlu de remunerație pentru exercitarea atribuțiilor de lichidator al debitorului și suma de 1984 (una mie nouă sute optzeci și patru) lei cu titlu de cheltuieli aferente, iar în total suma de 29734 (douăzeci și nouă mii șapte sute treizeci și patru) lei. În rest, cererea s-a respins ca fiind neîntemeiată.
9. Pentru a decide astfel, instanța de insolvabilitate, reținând constatările hotărârii Curții Constituționale nr. 16 din 9 iunie 2020 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 70 alineatele (3) și (13) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, a apreciat modalitatea de gestionare a debitorului ,,OLTRANSGRUP" S.R.L., de către administratorul acesteia, Vîrlan Vasile, ca fiind una necorespunzătoare, deoarece acesta nu a desfășurat atribuțiile eficient, nu a dat dovadă de diligență și loialitate corespunzătoare, astfel încât ,,OLTRANSGRUP" S.R.L. a devenit insolvabilă, iar în patrimoniul acesteia lipsesc bunuri care ar putea acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate.
10. Drept urmare, a constatat instanța de insolvabilitate legătura cauzală dintre culpa lui Vîrlan Vasile și apariția stării de insolvabilitate a ,,OLTRANSGRUP" S.R.L., acesta este subiectul corespunzător în vederea înaintării pretențiilor cu privire la încasarea din contul acestuia a cheltuielilor procesului de insolvabilitate intentat în privința debitorului ,,OLTRANSGRUP" S.R.L.

Solicitarea recurentului:

11. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond în partea admiterii cererii administratorului autorizat Sergiu Guțu, la 29 iulie 2024, Vîrlan Vasile a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 12 iulie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii în partea contestată, cu adoptarea unei decizii noi privind respingerea integrală a cererii administratorului autorizat Guțu Sergiu cu privire

la trecerea remunerației și a cheltuielilor procesului în obligația organelor de conducere ale debitorului „OLTRANSGRUP” S.R.L.

Argumentele părților:

12. În motivarea recursului, recurentul Vîrlan Vasile a invocat lipsa probelor în vederea stabilirii vinovăției sale în cauzarea stării de insolvență a debitorului, cu atît mai mult că a fost respinsă acțiunea îndreptată împotriva sa privind atragerea la răspunderea subsidiară prin decizia nr. 2ai-28/23 din 14 martie 2023.
13. La fel, a menționat că administratorul autorizat Guțu Sergiu nu a lucrat nici o zi cu actele contabile ale companiei, a prezentat un calcul absurd și lipsit de sens a remunerației sale și și-a atribuit un onorariu în valoare de 595160,64 lei, în timp ce datoria debitorului la Serviciul Fiscal de Stat era de 431250,87 lei.
14. Cu privire la dovada cheltuielilor suportate de către administratorul autorizat a menționat că nu sunt întocmite corespunzător, lipsind semnătura persoanei care le-a eliberat, codul fiscal, iar bonurile de plată nr. 507147 din 15 iulie 2020 și nr. 507148 din 29 martie 2022 sunt false, deoarece s-a menționat o sumă avansată de cheltuieli a „OLTRANSGRUP” S.R.L., iar prin cererea de despăgubire se solicită o altă sumă, precum și la momentul întocmirii bonurilor nu exista cererea de despăgubire din 3 aprilie 2024 pentru retribuția fixă a muncii.
15. A mai invocat că instanța a ignorat prevederile hotărârii Curții Constituționale nr. 16 din 9 iunie 2020 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 70 alineatele (3) și (13) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, prin care s-a stabilit că vinovăția persoanei în apariția stării de faliment urma a fi dovedită și nu s-a expus asupra argumentelor din referința sa.

Termenul de declarare a recursului:

16. În conformitate cu art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă *„încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părți şi de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol”*.
17. Potrivit art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă *„Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii”*.
18. Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă *”termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii”*.
19. În conformitate cu art. 8 alin. (2) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 „*încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum şi recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanței de insolvabilitate*”.
20. Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru reține că încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 12 iulie 2024 a fost comunicată recurentului Vîrlan Vasile la 23 iulie 2024.
21. Astfel, Colegiul conchide că recursul declarat de Vîrlan Vasile la 29 iulie 2024 a fost depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

22. Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră întemeiat recursul declarat de Vasile Vîrlan, iar încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 12 iulie 2024 urmează a fi casată, din considerentele ce succed.
23. Conform art. 356 din Codul de procedură civilă *,,cererea de declarare a insolvabilităţii se judecă în instanţă conform normelor generale din prezentul cod, cu excepţiile şi completările stabilite de legislaţia insolvabilităţii."*
24. Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității *„procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi".*
25. Conform art. 424 alin. (1) din Codul de procedură civilă *,,Curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii"*.
26. În condițiile art. 426 alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă *,,recursul se depune la instanţa a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor".*
27. În conformitate cu prevederile art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă „*instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluţionînd prin decizie problema respectivă".*
28. Din lucrările dosarului urmează că la 15 iulie 2019 creditorul Serviciul Fiscal de Stat s-a adresat instanței de judecată cu cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate în privinţa debitorului „OLTRANSGRUP" S.R.L.
29. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 22 iulie 2019 a fost admisă spre examinarea cererea introductivă depusă de creditorul Serviciul Fiscal de Stat privind intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul „OLTRANSGRUP" S.R.L., fiind instituită perioada de observație, iar în calitate de administrator provizoriu a fost desemnat Pînzari Roman.
30. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 23 ianuarie 2020, s-a admis cererea administratorului autorizat Roman Pînzari de demisie din funcția de administrator provizoriu al „OLTRANSGRUP" S.R.L., fiind desemnat în funcția de administrator provizoriu Sergiu Guțu.
31. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 10 martie 2020, s-a admis cererea introductivă, s-a constatat insolvabilitatea debitorului „OLTRANSGRUP" S.R.L., s-a inițiat procedura simplificată a falimentului cu dizolvarea „OLTRANSGRUP" S.R.L., în calitate de lichidator al „OLTRANSGRUP" S.R.L. fiind desemnat Sergiu Guțu.
32. Potrivit extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 11018 din 10 iulie 2019, la momentul intentării procesului de insolvabilitate faţă de „OLTRANSGRUP" S.R.L., în calitate de administrator și asociatul unic figurează Vîrlan Vasile.
33. Astfel, la 3 aprilie 2023, administratorul autorizat Sergiu Guțu, lichidatorul „OLTRANSGRUP" S.R.L. a solicitat instanței de insolvabilitate trecerea remunerației și

a cheltuielilor procesului în obligația organelor de conducere ale debitorului, atît pentru perioada deținerii calității de administrator provizoriu cît și de lichidator.

34. Pe de altă parte, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2023, s-a admis cererea de recurs înaintată de Vîrlan Vasile, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 30 noiembrie 2022, în cauza civilă prin care a fost admisă cererea lichidatorului „OLTRANSGRUP" S.R.L. în procedura falimentului simplificat, Sergiu Guţu împotriva lui Vîrlan Vasile cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil și s-a emis o hotărâre nouă prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de lichidatorului „OLTRANSGRUP" S.R.L. în procedura falimentului simplificat, Sergiu Guţu împotriva lui Vîrlan Vasile cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil.
35. Potrivit constatărilor instanței de recurs, lichidatorul a invocat ca temei pentru tragerea la răspundere subsidiară art. 248 alin. (1) lit. b), h) din Legea nr. 149, conform căruia servește temei de tragere la răspundere subsidiară, nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14.
36. Instanța de insolvabilitate a constatat că nu a fost prezentată nici o probă ce ar confirma existența temeiurilor ce ar duce la insolvabilitatea debitorului prin nemonitorizarea stării economice și financiare al întreprinderii de către Vîrlan Vasile și cum acest fapt a contribuit la aceea că la moment debitorul este în imposibilitate de a acoperi creanțele creditorilor; nu a fost demonstrat cum anume nu a fost realizat controlul intern în cadrul companiei debitoare contrar prevederilor art. 13 alin. (2) din Legea contabilității, iar rapoartele financiare și actele de control nu confirmă că Vîrlan Vasile se face vinovat de apariția stării de insolvabilitate; nu a fost probată legătura cauzală între nedepunerea cererii introductive și survenirea stării de insolvabilitate, precum și nu au fost prezentate careva probe în privința faptului că pârâtul a extras mijloace financiare din contul debitorului insolvabil și le-a fi folosit în interese proprii.
37. Prima instanță, fiind investită cu judecarea cererii în fond, a admis-o parțial în limita sumei de 11100 lei pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu al debitorului, în sumă de 16650 lei pentru exercitarea atribuțiilor de lichidator al debitorului și cheltuielile aferente în sumă de 1984 lei.
38. Așadar, în conformitate cu art. 2 alin. (1) din Legea cu privire la administratorii autorizați „*în sensul prezentei legi, noțiunea de administrator autorizat (denumit în continuare administrator) semnifică orice persoană fizică învestită potrivit legii cu atribuții de supraveghere și/sau de administrare a persoanelor juridice de drept privat sau a întreprinzătorilor individuali aflați în proces de insolvabilitate sau de dizolvare.*
39. Potrivit art. 3 alin. (1) și alin. (2) din Legea cu privire la administratorii autorizați „*administratorul desfășoară o activitate de liber profesionist de interes public, care nu este activitate de întreprinzător. Profesia de administrator poate fi exercitată doar de persoanele autorizate în condițiile prezentei legi și incluse în Registrul administratorilor autorizați"*.
40. Conform art. 25 alin. (6) al Legii insolvabilității *„cuantumul de remunerare a administratorului provizoriu îl stabileşte instanţa de insolvabilitate în mărime fixă, pentru fiecare lună de activitate efectiv lucrată şi confirmată documentar, care nu poate fi mai mică de coeficientul minim de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariilor*

de funcţie ale conducătorilor încadraţi în unităţile ce nu aplică sistemul de salarizare bazat pe reţeaua tarifară unică de salarizare, înmulţit la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real la unităţile cu autonomie financiară."

41. În corespundere cu art. 5 alin. (5) lit. c) al Legii insolvabilității „*principalele competenţe ale instanţei de insolvabilitate în cadrul prezentei legi sînt desemnarea administratorului provizoriu şi fixarea remuneraţiei lui, desemnarea administratorului insolvabilităţii sau, după caz, a lichidatorului care va administra procedura pînă la confirmarea ori, după caz, pînă la înlocuirea sa de către adunarea creditorilor, precum şi stabilirea atribuţiilor lui pentru această perioadă."*
42. De asemenea, în acord cu art. 32 alin. (1) al Legii insolvabilităţii „*cheltuielile judiciare aferente perioadei de observare a debitorului privind taxa de stat, privind remunerarea administratorului provizoriu, privind notificarea, privind convocarea şedinţelor şi comunicarea actelor de procedură efectuate de administratorul provizoriu se suportă din patrimoniul debitorului…"*
43. Alin. (2) al aceluiași articol indică că „*în cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sînt insuficiente pentru a se acoperi cheltuielile procesului de insolvabilitate, remunerarea administratorului provizoriu şi acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului le suportă membrii organelor de conducere şi asociaţii, acţionarii sau membrii debitorului, în mod solidar".*
44. Potrivit alin. (4) din aceeași normă „*modalitatea de repartizare a cheltuielilor judiciare şi a cheltuielilor de remunerare a administratorului provizoriu o stabileşte instanţa de insolvabilitate într-o hotărîre sau încheiere emisă în urma examinării cauzei.*
45. Potrivit prevederilor art. 52 alin. (l) lit. b) din Legea insolvabilităţii *„cheltuielile procesului de insolvabilitate, includ remuneraţia şi cheltuielile administratorului provizoriu, ale administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, dacă au fost prevăzute".*
46. În conformitate cu art. 70 alin. (1)-(4) al Legii insolvabilității *„pentru îndeplinirea funcțiilor, administratorul/lichidatorul are dreptul la remunerație și la compensarea cheltuielilor aferente. Remunerația administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe și onorarii de succes sub formă procentuală și se achită în monedă națională, inclusiv în cazul în care remunerația se determină în funcție de creanțe/sume în valută străină. Cuantumul onorariul fix al administratorului/lichidatorului se stabilește de către comitetul creditorilor ori, în cazul în care acesta nu este constituit, de către adunarea creditorilor prin negocieri. Acest cuantum nu poate fi mai mic de coeficientul mediu de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariului de funcție al conducătorilor încadrați în unități care nu aplică sistemul de salarizare bazat pe rețeaua tarifară unică de salarizare, înmulțit la cuantumul minim garantat al salariului din sectorul real la unitățile cu autonomie financiară. Onorariul fix stabilit pentru administrator/lichidator se plătește lunar din patrimoniul debitorului."*
47. Potrivit alin. (13) din aceeași normă, „*în cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum şi compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească în obligaţia organelor de conducere ale debitorului consemnate la art. 247. Încheierea judecătorească se emite cu citarea administratorului/ lichidatorului, a membrilor organelor de conducere* ale *debitorului în*

a cărui obligaţie se cere trecerea acoperirii cheltuielilor masei debitoare, a preşedintelui comitetului creditorilor. Încheierea poate fi atacată cu recurs de persoanele vizate în ea. Neprezentarea părţilor citate legal nu împiedică examinarea cauzei".

48. Art. 247 alin.(1) din Legea insolvabilității stabilește că *"în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii",* iar alin. (2) – că "*prevederile alin.(1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului".*
49. În același timp, potrivit art. 123 alin. (2) Cod de procedură civilă *"faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluţionată anterior în instanţă de drept comun sau în instanţă specializată sînt obligatorii pentru instanţa care judecă cauza şi nu se cer a fi dovedite din nou şi nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleaşi personae".*
50. Colegiul civil consideră relevant de a menționa că, într-adevăr, prin prisma prevederilor legale menționate supra, remunerarea administratorului provizoriu, lichidatorului şi acoperirea cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de faliment simplificat poate fi, de principiu, solicitată de către lichidator de la membrii organelor de conducere ale debitorului insolvabil, la caz administratorul „OLTRANSGRUP" S.R.L., Vîrlan Vasile, or, acesta a avut calitatea de membru al organelor de conducere ale debitorului cu 24 luni înainte de intentarea procesului de insolvabilitate – 10 martie 2020.
51. În același timp, simplul fapt că Vîrlan Vasile deținea statut de membru al organelor de conducere a debitorului insolvabil în ultimele 24 luni premergătoare intentării procesului de insolvabilitate, nu este suficient pentru a încasa de la acesta remunerația administratorului provizoriu, lichidatorului „OLTRANSGRUP" S.R.L. pentru perioada de activitate în aceste funcții.
52. Astfel, dreptul administratorului provizoriu sau al lichidatorului de a solicita încasarea remunerației de la membrii organelor de conducere ale debitorului insolvabil este condiționat de demonstrarea culpei acestora la cauzarea stării de insolvabilitate.
53. Condiționarea dreptului administratorilor autorizați de a încasa remunerația de la membrii organelor de conducere ale debitorului insolvabil de demonstrarea culpei acestora la cauzarea stării de insolvabilitate urmează din sensul pct. 79 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 9 iunie 2020 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 70 alineatele (3) și (13) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.
54. Așadar, deoarece culpa reprezintă o încălcare a standardelor de diligență și prudență managerială pe care conducătorii debitorului ar trebui să le respecte, aceasta este elementul-cheie care activează răspunderea organelor de conducere ale debitorului insolvabil pentru cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum şi compensarea cheltuielilor aferente.
55. Prin urmare, Colegiul civil recunoaște ca fiind corectă motivarea efectuată de către instanța de fond a aplicabilității la caz a constatărilor din Hotărârea Curții Constituționale

nr. 16 din 09.06.2020 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 70 alineatele (3) și (13) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012**,** iar pentru a nu admite repetări inutile, instanța de recurs le va însuși.

56. Aici, Colegiul civil menționează că încasarea remunerație în lipsa demonstrării culpei membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, ar echivala cu aplicarea unui text de lege declarat neconstituțional, deci, nul, prin prisma prevederilor art. 140 alin. (1) din Constituție, și constituie o ingerință neprevăzută de lege în dreptul de proprietate a membrilor organelor de conducere a debitorilor insolvabili culpa cărora nu a fost demonstrată în cauzarea stării de insolvabilitate a debitorilor insolvabili.
57. În același timp, Colegiul civil notează că prima instanță eronat a constatat că administratorul ,,OLTRANSGRUP" S.R.L., Vîrlan Vasile a administrat necorespunzător compania, acesta nu a desfășurat atribuțiile eficient, nu a dat dovadă de diligență și loialitate corespunzătoare, astfel încât ,,OLTRANSGRUP" S.R.L. a devenit insolvabilă, reținând ca fiind demonstrată legătura cauzală dintre culpa lui Vîrlan Vasile și apariția stării de insolvabilitate a ,,OLTRANSGRUP" S.R.L..
58. În susținerea acestei concluzii, Colegiul civil menționează că în lumina principiului autorității de lucru judecat, decizia instanței prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de lichidatorului ,,OLTRANSGRUP" S.R.L. în procedura falimentului simplificat, Sergiu Guțu împotriva lui Vîrlan Vasile cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil și constatările irevocabile cu privire la faptul că nu a fost demonstrată legătură cauzală dintre acțiunile/inacțiunile lui Vîrlan Vasile și apariția stării de insolvabilitate, se bucură de prezumția absolută de adevăr și nu pot fi contrazise printr-o altă hotărâre. Răsturnarea puterii lucrului judecat, printr-o reluare a judecării într-o nouă acțiune între părți, determină o instabilitate a raporturilor juridice civile, care, odată stabilite printr-o hotărâre judecătorească cu caracter irevocabil, intră în sfera raporturilor de ordine publică, pe care părțile nu le pot modifica nici în situația în care ar exista acordul lor.
59. Prin urmare, Colegiul civil nu poate reține poziția primei instanțe potrivit căreia modul de gestionare a activității debitorului de către Vîrlan Vasile au dus la incapacitatea acesteia de a achita creanțele creditorilor, și în consecință la insolvabilitate, cu atît mai mult că instanța nu a analizat prin ce s-au manifestat aceste acțiuni.
60. Astfel, Colegiul conchide că la caz, lichidatorul Guțu Sergiu, contrar prevederilor art. 118, alin. (1) Cod de procedură civilă, raportat la pct. 79 din Hotărîrea Curții Constituționale nr. 16 din 9 iunie 2020 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 70 alineatele (3) și (13) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, nici în prima instanță și nici în instanța de recurs nu a prezentat nici un mijloc de probă admisibil și pertinent care ar proba culpa pîrîtului Vîrlan Vasile în cauzarea stării de insolvabilitate a ,,OLTRANSGRUP" S.R.L.
61. Or, pentru a proba culpa organelor de conducere ale debitorului în contextul procedurii de insolvență, lichidatorul trebuie să demonstreze că acțiunile sau omisiunile acestora au contribuit direct la apariția stării de insolvabilitate sau că au gestionat defectuos activitatea debitorului, prin: - documentarea deciziilor manageriale, adică lichidatorul poate analiza hotărârile consiliului de administrație și ale conducerii executive pentru a identifica decizii care ar putea fi considerate iresponsabile, riscante sau în detrimentul stabilității financiare a companiei; - examinarea rapoartelor financiare, care pot oferi

informații valoroase despre modul în care conducerea a gestionat resursele și obligațiile financiare (existența unor cheltuieli excesive, a unor datorii nejustificate, întârzieri în plățile fiscale, investiții riscante sau gestionarea necorespunzătoare a activelor); - analizarea tranzacțiilor suspecte realizate în perioada anterioară insolvabilității, cum ar fi transferuri de active către terți, plăți preferențiale sau alte operațiuni financiare care au redus activul debitorului în mod semnificativ, fără o justificare economică (tranzacțiile cu afiliați sau membri ai conducerii pot fi un indicator al unei conduite culpabile); - analizarea respectării obligațiilor legale; etc.

62. Prin urmare, Colegiul civil subliniază că condiționarea răspunderii organelor de conducere ale debitorului insolvabil pentru cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum şi compensarea cheltuielilor aferente de culpă în apariția stării de insolvabilitate limitează lichidatorul doar prin impunerea standardelor de probare, iar impunerea unor standarde de probare stricte nu limitează dreptul, ci mai degrabă îl clarifică și îi asigură aplicabilitatea corectă și echitabilă.
63. În contextul răspunderii organelor de conducere ale debitorului în procedura de insolvabilitate standardele de probare sunt esențiale pentru a evita interpretările arbitrare și pentru a proteja drepturile ambelor părți implicate – atât ale creditorilor, cât și ale membrilor conducerii. Printre motivele pentru care standardele de probare nu limitează, ci susțin respectarea dreptului sunt: echitate și protecția drepturilor individuale, stabilirea unei răspunderi corecte, protejarea interesului public și evitarea abuzurilor, claritatea și previzibilitatea în aplicarea legii, respectarea procedurilor legale, asigurarea echilibrului între părți.
64. Reieșind din aceste considerente, Colegiul civil concluzionează netemeinicia cererii lichidatorului Guțu Sergiu cu privire la trecerea remunerației și a cheltuielilor procesului în obligația organelor de conducere ale debitorului „OLTRANSGRUP” S.R.L., considerent din care încheierea primei instanțe urmează a fi casată.
65. În continuare, instanța de recurs apreciază critici afirmațiile lichidatorului Guțu Sergiu cu privire la faptul că legea stabilește clar că activitatea sa de lichidator nu este gratuită, or, Colegiul civil nu neagă dreptul administratorului insolvabilității și lichidatorului la primirea remunerației, însă aceasta trebuie să fie încasată în modul stabilit de lege. La caz, Colegiul civil nu poate desconsidera prevederile hotărârii Curții Constituționale care indică asupra obligației lichidatorului să demonstreze culpa administratorului Vîrlan Vasile la apariția stării de insolvabilitate în raport cu Legea ce indică asupra dreptului de principiu la remunerație al administratorului provizoriu, lichidatorului.
66. Reieşind din cele menționate supra, şi având în vedere că argumentele recurentului sunt întemeiate, Completul judiciar ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 12 iulie 2024 prin care s-a admis parțial cererea administratorului autorizat Guțu Sergiu cu privire la trecerea remunerației și a cheltuielilor procesului în obligația organelor de conducere ale debitorului „OLTRANSGRUP” S.R.L., a soluționa problema respectivă prin respingerea integrală a cererii administratorului autorizat Guțu Sergiu cu privire la trecerea remunerației și a cheltuielilor procesului în obligația organelor de conducere ale debitorului „OLTRANSGRUP” S.R.L.

67. În baza celor expuse, în conformitate cu art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru, -

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Vîrlan Vasile.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 12 iulie 2024, în cauza de insolvabilitate intentată faţă de „OLTRANSGRUP" S.R.L., la cererea administratorului autorizat Guțu Sergiu cu privire la trecerea remunerației și a cheltuielilor procesului în obligația organelor de conducere ale debitorului „OLTRANSGRUP" S.R.L., și, soluționând prin decizie problema respectivă, se adoptă o soluție nouă, prin care:

Se respinge cererea administratorului autorizat Guțu Sergiu cu privire la trecerea remunerației și a cheltuielilor procesului în obligația organelor de conducere ale debitorului „OLTRANSGRUP" S.R.L., ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului Ruxanda Pulbere

Judecătorii Ala Malîi

Roman Pascari